

Європейська інтеграція України на сучасному етапі

День Європи – це символ започаткування нової успішної моделі мирної співпраці між державами, що ґрунтується на спільних цінностях та інтересах.

Рішення щодо відзначення 9 травня Дня Європи в Європейському Союзі було прийнято у 1985 році на Саміті Ради ЄС у Мілані. До 1997 року це свято мало переважно культурно-мистецьку спрямованість та носило обмежений характер.

У 1997-1998 роках до святкування Дня Європи залучилися держави-кандидати на вступ до ЄС. У цих країнах святкування набуло певного політичного забарвлення і було спрямоване на формування громадської думки стосовно підтримки вступу до Євросоюзу. Проводилися регіональні конференції та круглі столи, публічні дебати, виступи на телебаченні та радіо громадських діячів, широка інформаційно-роз'яснювальна кампанія, культурно-розважальні програми та спортивні змагання тощо.

Основна ідея загальноєвропейського Дня – кожний мешканець континенту, незалежно від своєї національної належності і громадянства, має відчувати себе вільним у “Європейському домі”.

Україна - єдина держава не член ЄС, в якій на державному рівні відзначається День Європи (цей день святкують також у країнах-кандидатах – Македонії, Туреччині, Хорватії).

Відповідно до Указу Президента України від 19 квітня 2003 року №339/2003 "Про День Європи" вже вісім років поспіль в Україні і в нашій області зокрема у 3-тю суботу травня відзначається День Європи.

Відзначення Дня Європи в Україні - це важливий крок у зміцненні самоідентифікації України як європейської держави, причетної до традицій і цінностей Європи.

Головною метою відзначення в Україні Дня Європи є:

- формування позитивної громадської думки щодо євроінтеграційного курсу України;
- ознайомлення якомога ширшого кола громадськості з європейськими цінностями та традиціями;
- популяризація загального європейського культурного надбання серед громадськості, зокрема, молоді;
- залучення населення регіонів України до діяльності, пов'язаної з інтеграцією країни до ЄС.

З моменту набуття Україною незалежності у 1991 році Європейський Союз та Україна динамічно розвивають відносини один з одним.

Правові засади відносин ЄС-Україна ґрунтуються на Угоді про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС (УПС).

З метою реалізації та моніторингу Угоди про партнерство та співробітництво між Україною і ЄС (УПС) було створено структуру, що складається з наступних установ:

Рада з питань співпраці між Україною та ЄС, задачею якої є керівництво за реалізацією УПС. До складу Ради з питань співпраці між Україною та ЄС входять члени уряду України, а також члени Ради ЄС і Європейської Комісії, засідання проводяться один раз на рік.

Комітет з питань співпраці між Україною та ЄС провадить засідання кожні півроку і також займається моніторингом виконання розділів Плану дій Україна-ЄС, присвячених економіці й торгівлі.

На рівні експертів Комітет з питань співпраці між Україною та ЄС складається із семи підкомітетів.

Комітет з питань парламентської співпраці між Україною та ЄС (КПС) складається з членів Верховної Ради та Європейського Парламенту і провадить засідання двічі на рік.

Україна - це держава, яка є пріоритетним партнером ЄС у рамках Європейської політики сусідства (ЄПС) та Східного партнерства.

Східне партнерство було започатковано 7 травня 2009 року протягом спеціального саміту в Празі і є специфічним східним виміром Європейської політики сусідства.

Учасниками цієї програми є 27 країн-членів ЄС, а також Вірменія, Азербайджан, Білорусь (участь якої залежатиме від розвитку її відносин із ЄС), Грузія, Республіка Молдова й Україна.

Хоча східні партнери мають неідентичні цілі стосовно ЄС, усі вони намагаються зміцнити свої відносини з Європейським Союзом. Таким чином, Східне партнерство стало відповіддю ЄС на виклики і прагнення країн-партнерів.

Партнерство також сприятиме підтримці демократії та належного врядування, посиленню енергетичної безпеки, стимулюванню економічного і соціального розвитку, проведенню секторальних реформ, захисту навколишнього середовища і заохоченню міжкультурного діалогу. Крім цього, Східне партнерство запропонує додаткове фінансування для проектів, спрямованих на усунення соціально-економічних дисбалансів і підвищення стабільності в країнах-партнерах.

Східне партнерство надає як двосторонні, так і багатосторонні можливості посиленої кооперації. Країни-партнери будуть наближатися до ЄС з оглядом на їхні індивідуальні можливості, але разом із тим вони зможуть інтенсивніше співпрацювати над питаннями, пов'язаними з ЄС, матимуть змогу обмінюватися своїм досвідом і найкращими практиками.

ЄС пропонує своїм партнерам нові угоди асоціації, що можуть включати договори щодо зони вільної торгівлі для тих країн, які здатні й прагнуть до цього; поступову інтеграцію в економіку ЄС; спрощення умов подорожування до ЄС шляхом послідовної лібералізації візового режиму, що супроводжуватиметься заходами по боротьбі з нелегальною еміграцією.

Відповідно до зазначеного, 06 травня 2011 р. в Брюсселі відбувся перший раунд переговорів щодо внесення змін до Угоди між Україною та ЄС стосовно спрощення оформлення віз в частині розширення категорій громадян України, які можуть отримувати безкоштовні та багаторазові Шенгенські візи до того часу, поки Україна не отримає безвізовий режим з ЄС. Це такі нові категорії, як представники релігійних, професійних, а також громадських та неурядових організацій.

Українська та європейська сторони мають намір провести технічні консультації експертів та у ході другого раунду переговорів, очікувано у липні 2011 року, сподіваються вийти на компромісний документ.

10 травня 2011 року у Страсбурзі відбулась зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з Президентом Європейського Парламенту Єжи Бузеком, який висловив задоволення активізацією співпраці України з Євросоюзом, зокрема, у питаннях лібералізації візового режиму, а також переговорного процесу щодо підписання угоди про асоціацію та створення зони вільної торгівлі. Він висловив думку, що до кінця 2011 року буде отримано позитивний результат «хоча б у плані підписання угоди про асоціацію». Президент Європарламенту високо оцінив розуміння владою України необхідності узгодження дій на шляху інтеграції до європейських структур.

Згідно з розпорядженням голови Кіровоградської обласної державної адміністрації від 23 липня 2008 року №633-р "Про обласні заходи щодо виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки" в області та місті забезпечується реалізація державної політики у сфері європейської інтеграції.

Так, Центром Європейської інформації, що діє на базі Кіровоградської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Д.І.Чижевського останнім часом проведено:

міжобласний конкурс "Україна в Європі, Європа в Україні: погляд молоді" для членів молодіжних громадських організацій та євроклубів;

спільно з Польським культурним центром - фестиваль національних культур "Степова веселка". У рамках фестивалю презентовано книжкову виставку "200 років польської поезії" та вечір лірики "Музика польського слова", де присутніх було ознайомлено з творами польських класиків;

у рамках Європейського освітнього тижня – відкритий перегляд літератури "На навчання – до Європи" та тематичний куточок польського освітнього проекту "Teraz Wrocław".

майстерня для шкільних Євроклубів України "Розширення можливостей волонтерів для об'єднаної Європи".

Майстерня стала початковим заходом в рамках проекту Представництва Європейського Союзу в Україні "Підтримка Євроклубів в Україні у 2011 році", що виконує Всеукраїнська громадська організація "Українська асоціація європейських студій". Програма майстерні включала відкриту для широкої громадськості презентацію цілей Європейського року 2011 в Україні, та тренінгову частину, включно з рольовою грою – для відібраних за конкурсом учасників. Кіровоград було обрано місцем проведення заходу також за підсумками конкурсу – на підставі активності місцевих молодіжних Євроклубів у проведенні власних творчих майстерень з використанням методу SWOT-аналізу.

З метою визначення рівня обізнаності молоді з питань міжнародної безпеки і співробітництва України з Європейським Союзом та сприяння поглибленню знань з євроінтеграційної тематики Кіровоградським обласним центром дитячої та юнацької творчості проведено:

обласний етап Всеукраїнського конкурсу "Безпечна Україна. Безпечна Європа. Безпечний світ", у якому взяли участь студенти вищих навчальних закладів області;

обласний творчий конкурс серед молоді "Толерантність, як обличчя сучасного світу", що проводився у рамках загальноукраїнського Тижня європейської освіти, присвяченому Міжнародному дню толерантності;

засідання "круглого столу" на тему: "Україна в процесі євроінтеграції. Молодь на шляху подолання бідності", у якому взяли участь члени євроклубів області, представники громадських організацій, члени районних парламентів дітей та старшокласники.

Кіровоградщина була гідно представлена на Міжнародному конкурсі-фестивалі "Веспремські ігри", що проходив з 6 по 11 жовтня 2010 року у місті Веспрем Республіки Угорщина. Серед багатьох колективів-учасників із різних країн світу Зразковий художній колектив України хореографічний ансамбль "Надія" (м. Кіровоград) отримав дипломи в номінації "Балет", "Дитячий танок" та "Сучасний танок".

Здійснюються заходи, спрямовані на розвиток міжрегіонального співробітництва області з країнами-членами Європейського Союзу.

Зокрема, 19 жовтня 2010 року відбувся візит на Кіровоградщину торгового радника Посольства Австрійської Республіки в Україні Грегора Постля, у ході якого досягнуто домовленості щодо всебічного сприяння подальшому розгортанню співробітництва між Кіровоградською областю та Австрією.

У рамках Угоди між Кіровоградською обласною державною адміністрацією та Адміністрацією Нижньосілезького воєводства Республіки Польща про регіональне співробітництво та Угоди про співробітництво при реалізації проекту "P4G – Партнерство заради добра", що реалізується у рамках Норвезького фінансового механізму (Пріоритет 9: Регіональна політика та транскордонна діяльність) з 29 листопада по 3 грудня 2010 року в області перебувала офіційна делегація Нижньої Сілезії на чолі з директором відділу міжнародної та єврорегіональної співпраці Терезою Ліс-Пеньковською.

У ході візиту сторонами було досягнуто ряд домовленостей щодо співробітництва Кіровоградщини з Нижньосілезьким воєводством у різних сферах, зокрема щодо налагодження дружніх стосунків між ветеранськими організаціями обох сторін, обміну студентами вищих навчальних закладів Кіровоградщини і Нижньосілезького воєводства, презентації на території Республіки Польща художнього твору видатного польського митця Войцеха Коссака "Кривава неділя" з фондів обласного краєзнавчого музею, виступів самодіяльних творчих колективів сторін, інвестиційного співробітництва між Кіровоградщиною та Нижньою Сілезією у галузі переробки сільськогосподарської продукції.

З 21 по 25 березня 2011 року Кіровоградський міський голова Саїнсус О.Д. у складі делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи на 2011-2012 роки прийняв участь у 20-й пленарній сесії Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи в м. Страсбурзі (Республіка Франція).

Велика увага приділяється питанню інформування громадськості по тематиці Європейської інтеграції. На офіційному веб-сайті Кіровоградської міської ради забезпечено функціонування постійної рубрики "Євроінтеграція". У закладах освіти, культури, лікувально-профілактичних закладах проводяться дні інформування, у міських бібліотеках організовано книжкові виставки, огляди літератури тощо.